ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ JEAN-PIERRE WARNER της 2ας Απριλίου 1974 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Η παρούσα αίτηση για έκδοση προδικαστικής αποφάσεως του tribunal de première instance των Βρυξελλών είναι συνέχεια της υπόθεσης 96/71, R. και V. Haegeman κατά Επιτροπής (Rec. 1972, σ. 1005).

Θυμόσαστε, κύριοι δικαστές, ότι η SPRL R. και V. Haegeman (την οποία εφεξής θα αποκαλώ «προσφεύγουσα») είναι εταιρία των Βρυξελλών εισαγωγής οίνων και ειδικά ελληνικών οίνων. Ήταν προσφεύγουσα στην υπόθεση 96/71 και είναι προσφεύγουσα στην παρούσα υπόθεση, στην οποία καθού είναι το Βελγικό Δημόσιο.

Η προσφεύγουσα αιτείται την επιστροφή των εξισωτικών εισφορών που κατέβαλε στις βελγικές τελωνειακές αρχές, κατ' εφαρμογή ή κατά δήθεν εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) 816/70 του Συμβουλίου και της κοινοτικής νομοθεσίας σ' εκτέλεση αυτού του κανονισμού, για ορισμένες εισαγωγές στο Βέλγιο ελληνικών οίνων.

Το επίδικο ποσό είναι, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, περίπου 30 εκατομμύρια βελγικά φράγκα. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, εν συντομία, ότι η επιβολή αυτών των εισφορών είναι παράνομη ενόψει της Συμφωνίας Συνδέσεως μεταξύ ΕΟΚ και Ελλάδος που υπογράφηκε στην Αθήνα, στις 9 Ιουλίου 1961.

Τα περισσότερα επιχειρήματα που πρόβαλε ο εκπρόσωπος της προσφεύγουσας για να υποστηρίξει αυτόν τον ισχυρισμό τα έχει εξετάσει ο γενικός εισαγγελέας Mayras στις προτάσεις του επί της υποθέσεως 96/71 και ενδεχομένως είναι χρήσιμο να δηλώσω αμέσως ότι συμφωνώ απόλυτα και εκτιμώ όλα όσα είπε σχετικά μ' αυτά. Ανέφερα «τα περισσότερα» γιατί στην παρούσα διαδικασία μερικά πρόσθετα επιχειρήματα έχουν προβληθεί από τον εκπρόσωπο της προσφεύγουσας, τα οποία ο γενικός εισαγγελέας Mayras δεν είχε την ευκαιρία να εξετάσει.

Θυμόσαστε, κύριοι δικαστές, ότι, τον Ιούλιο 1961, που υπογράφηκε η Συμφωνία Συνδέσεως με την Ελλάδα, δεν είχε ακόμα θεσπιστεί η κοινή γεωργική πολιτική που προβλέπουν τα άρθρα 38 και επόμενα της Συνθήκης ΕΟΚ. Είναι όμως σαφές από απλή ανάγνωση αυτής της Συμφωνίας ότι οι συντάκτες της σκέφτονταν πάντα ότι αυτή η πολιτική θα θεσπιστεί σε εύθετο χρόνο, ότι θα συνεπάγεται, σύμφωνα με το άρθρο 40

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

της Συνθήκης, κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών στην Κοινότητα και ότι τα προβλεπόμενα από την παράγραφο 3 αυτού του άρθρου μέτρα για το καθεστώς των τιμών πιθανότατα θα συμπεριλάμβαναν σύστημα εισφορών, το οποίο μας είναι σήμερα οικείο.

Το άρθρο 6 της Συμφωνίας προβλέπει ότι η σύνδεση θεμελιούται επί τελωνειακής ενώσεως, η οποία, υπό την επιφύλαξη των προβλεπομένων από τη Συμφωνία εξαιρέσεων, εκτείνεται στο σύνολο των συναλλαγών επί εμπορευμάτων και συνεπάγεται την απαγόρευση, μεταξύ της Ελλάδος και των κρατών μελών της Κοινότητος, τελωνειακών δασμών κατά την εισαγωγή και εξαγωγή και παντός φόρου ισοδυνάμου αποτελέσματος, όπως επίσης και την υιοθέτηση εκ μέρους της Ελλάδος του Κοινού Τελωνειακού Δασμολογίου της Κοινότητος στις σχέσεις της με τις τρίτες χώρες. Αυτό το άρθρο όριζε επίσης μεταβατική περίοδο για την πραγματοποίηση της τελωνειακής ενώσεως, η οποία, υπό την επιφύλαξη των προβλεπομένων στη Συμφωνία εξαιρέσεων, ήταν δωδεκαετής. Το μέρος των διατάξεων που αφορούν την πραγματοποίηση της τελωνειακής ενώσεως αρχίζει με το άρθρο 12, το οποίο προβλέπει ότι τα συμβαλλόμενα μέρη (που περιλαμβάνουν όλα τα τότε κράτη μέλη της Κοινότητας και την Ελλάδα) δεν επιβάλλουν έναντι αλλήλων νέους τελωνειακούς δασμούς ή φόρους ισοδυνάμου αποτελέσματος κατά την εισαγωγή ή εξαγωγή και δεν προβαίνουν σε αύξηση αυτών που εφαρμόζουν στις μεταξύ τους εμπορικές σχέσεις κατά το χρόνο της ενάρξεως της Συμφωνίας. Τα επόμενα άρθρα προβλέπουν την προοδευτική κατάργηση των δασμών (περιλαμβανομένων των τελωνειακών δασμών ταμιευτικού χαρακτήρα) και των ισχυουσών επιβαρύνσεων ισοδυνάμου αποτελέσματος μεταξύ κρατών μελών της Κοινότητας και της Ελλάδας, για την προοδευτική ευθυγράμμιση του τελωνειακού δασμολογίου της Ελλάδας προς το κοινό τελωνειακό δασμολόγιο κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου και για την κατάργηση των ποσοτικών περιορισμών και όλων των μέτρων ισοδυνάμου αποτελέσματος μεταξύ των συμβαλλομένων μερών. Για διευκόλυνση, θα αναφέρω αυτές τις διατάξεις ως «γενικούς κανόνες τελωνειακής ενώσεως».

Στη γεωργία αναφέρονται τα άρθρα 32 ώς 43. Εν συντομία, το άρθρο 32 προβλέπει επέκταση της Συνδέσεως στη γεωργία και στο εμπόριο των γεωργικών προϊόντων και ότι η Συμφωνία εφαρμόζεται σ' αυτά τα προϊόντα εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα άρθρα 33 ώς 43. Το άρθρο 33 ορίζει ότι η λειτουργία και η ανάπτυξη της συνδέσεως ως προς τα γεωργικά προϊόντα πρέπει να συνοδεύεται από προοδευτική εναρμόνιση των γεωργικών πολιτικών της Ελλάδος και της Κοινότητας σε μεταβατική περίοδο 22 ετών. Για να διευκολυνθεί αυτό, η Κοινότητα, κατά τον καθορισμό της κοινής γεωργικής πολιτικής, λαμβάνει υπόψη κατά τρόπο αποτελεσματικό την ιδιομορφία, τις δυνατότητες και τα συμφέροντα της ελληνικής γεωργίας. Τα άρθρα 34, 35 και 36 περιλαμβάνουν μηχανισμούς για την πραγματοποίηση αυτής της εναρμόνισης, κατά προϊόν, και διατάξεις που τίθενται σε εφαρμογή σε περίπτωση που αυτό δεν επιτευχθεί εντός ορισμένου χρόνου σε σχέση με συγκεκριμένο προϊόν.

Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 37 ορίζει ότι «επί τη προόψει της εναρμονίσεως της γεωργικής πολιτικής της Ελλάδος και της γεωργικής πολιτικής της Κοινότητος» τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζουν έναντι αλλήλων, όσον αφορά ορισμένα γεωργικά προϊόντα του Παραρτήματος ΙΙΙ της Συμφωνίας, στα οποία δεν συμπεριλαμβάνεται ο οίνος, τους γενικούς κανόνες τελωνειακής ενώσεως. Εξάλλου, οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 37 θεσπίζουν ορισμένες παρεκκλίσεις απ' αυτούς τους κανόνες για ορισμένα άλλα γεωργικά προϊόντα, περιλαμβανομένου του οίνου. Η παράγραφος 2α όμως επαναλαμβάνει, όσον αφορά αυτά

τα προϊόντα, τις επιταγές του άρθρου 12, περιλαμβανομένης ιδίως της υποχρεώσεως των συμβαλλομένων μερών να απέχουν από την επιβολή έναντι αλλήλων νέων δασμών κατά την εισαγωγή ή εξαγωγή ή φόρων ισοδυνάμου αποτελέσματος.

Η παράγραφος 4 αποσαφηνίζει ότι οι προηγούμενες παράγραφοι αυτού του άρθρου εφαρμόζονται, σε σχέση με κάθε προϊόν, μόνο μέχρι την εκπνοή των προθεσμιών που καθορίζουν τα άρθρα 35 και 36.

Δεν έχει υποστηριχτεί από κανέναν ότι κάποιο άλλο άρθρο σχετικό με τη γεωργία έχει σχέση με την υπόθεση, εκτός από τα άρθρα 41 και 43 στα οποία στηρίζεται η προσφεύγουσα. Νομίζω ότι είναι σκόπιμο να επανέλθω σ' αυτά αργότερα.

Δύο από τα Πρωτόκολλα της Συμφωνίας έχουν καίρια σημασία.

Το πρώτο είναι το Πρωτόκολλο 12. Αυτό περιλαμβάνει την παρακάτω σημαντική διάταξη:

«Το σύστημα εισφορών που προβλέπεται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής αποτελεί ειδικό μέτρο αυτής της πολιτικής, το οποίο, κατά την εφαρμογή του από κάθε μέρος, δεν δύναται να θεωρηθεί ως φόρος ισοδυνάμου αποτελέσματος με τελωνειακούς δασμούς, κατά την έννοια των άρθρων 12 και 37 της Συμφωνίας Συνδέσεως...» (OJ 426, 1963).

Το δεύτερο είναι το Πρωτόκολλο 14 που αφορά τις ελληνικές εξαγωγές οίνων. Αναφέρει ρητά ότι τα συμβαλλόμενα μέρη συμφώνησαν «έχοντας επίγνωση αφενός των ειδικών προβλημάτων που παρουσιάζει ο καθορισμός της κοινής γεωργικής πολιτικής ως προς τους οίνους και αφετέρου της σημασίας των εξαγωγών του προϊόντος τούτου διά την ελληνική οικονομία». Για να κατανοηθούν οι διατάξεις αυτού του Πρωτοκόλλου είναι ανάγκη να ληφθεί υπόψη ότι, κατά το χρόνο υπογραφής της Συμφωνίας, οι εισαγωγές οίνου στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία, στη Γαλλία και στην Ιταλία υπέκειντο σε δασμούς και ποσοτικούς περιορισμούς υπό μορφή ποσοστώσεων, ενώ οι εισαγωγές οίνου στις τρεις χώρες της Benelux δεν υπέκειντο σε κανένα δασμό ή περιορισμό.

Η πρώτη παράγραφος του Πρωτοκόλλου 14 ορίζει ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία ανοίγει υπέρ της Ελλάδος δασμολογικές ποσοστώσεις για συγκεκριμένες ποσότητες με το δασμολογικό συντελεστή που επιβαρύνει και τις εισαγωγές από άλλα κράτη μέλη της Κοινότητας.

Η παράγραφος 2 ορίζει ότι:

«Το Βασίλειον του Βελγίου, το Μέγα Δουκάτο του Λουξεμβούργου και το Βασίλειον των Κάτω Χωρών εφαρμόζουν επί των εξ Ελλάδος εισαγωγών το καθεστώς εις το οποίον υπάγονται αι εισαγωγαί εκ Γερμανίας, Γαλλίας και Ιταλίας.»

Στην παράγραφο 3 διακηρύσσεται η προθυμία της Γαλλίας και Ιταλίας να χορηγήσουν ποσοστώσεις υπέρ της Ελλάδος σε ορισμένες περιπτώσεις και η παράγραφος 4 ορίζει ότι η Γαλλία επιβάλλει στις εισαγωγές του μοσχάτου οίνου Σάμου τους δασμούς που επιβάλλει και στους οίνους-λικέρ που εισάγονται από κράτη μέλη. Η παράγραφος 5 προσδιορίζει τις συνθήκες υπό τις οποίες οι υπέρ της Ελλάδος ποσοστώ-

σεις αυξάνονται και, τέλος, η παράγραφος 6 περιέχει αντίστοιχη διάταξη μ' αυτή του άρθρου 37, παράγραφος 4, της Συμφωνίας που περιορίζει την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου για την περίοδο μέχρι τη λήξη του χρόνου που προσδιορίζεται στα άρθρα 35 και 36. Φυσικά, αυτή η περίοδος ήταν, μεταξύ άλλων, η περίοδος για τη δημιουργία της κοινής γεωργικής πολιτικής για τον οίνο.

Στην πραγματικότητα για τους γνωστούς στο Δικαστήριο πολιτικούς λόγους, ο μηχανισμός των άρθρων 35 και 36 δεν τέθηκε ποτέ σε λειτουργία.

Η κοινή οργάνωση της κοινοτικής αμπελοοινικής αγοράς θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 816/70 του Συμβουλίου, που τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουνίου 1970. Ο κανονισμός αναφέρει στον τίτλο του ότι «θεσπίζει συμπληρωματικές διατάξεις» (OJ L99, 1970) γι' αυτή την οργάνωση. Αυτό επειδή είχε προηγηθεί ο κανονισμός 24 του Συμβουλίου, της 4ης Απριλίου 1962, «περί προοδευτικής δημιουργίας κοινής οργανώσεως της αμπελοοινικής αγοράς» (OJ 30, 1962), ο κανονισμός 24 όμως δεν προχώρησε ουσιαστικά περισσότερο από την πρόβλεψη περί συλλογής πληροφοριών.

Δεν χρειάζεται να παραθέσω λεπτομερώς στο Δικαστήριο τις διατάξεις του κανονισμού 816/70. Μεταξύ των αναφερομένων σκοπών είναι η «σταθεροποίηση των αγορών και η εξασφάλιση δικαίου επιπέδου διαβιώσεως για τον οικείο γεωργικό πληθυσμό». Για το σκοπό αυτό περιλαμβάνει διατάξεις περί παρεμβάσεως βάσει «τιμών προσανατολισμού», διατάξεις που αφορούν το εμπόριο με τις τρίτες χώρες, το καθεστώς της παραγωγής και έλεγχο των κλημάτων, κανόνες για την πρακτική οινοποιίας και των συνθηκών εμπορίας.

Η σημαντική, εν προκειμένω, διάταξη του κανονισμού είναι το άρθρο 9. Αυτό προβλέπει τον ετήσιο καθορισμό «τιμών αναφοράς» για διάφορα είδη οίνου και τον προσδιορισμό, για κάθε οίνο για τον οποίο είχε οριστεί τιμή αναφοράς, βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριών, «τιμής προσφοράς ελεύθερο στα σύνορα» για όλες τις εισαγωγές στην Κοινότητα.

Η παράγραφος 3 προβλέπει περαιτέρω ότι:

«Σε περίπτωση που η τιμή προσφοράς ελεύθερο στα σύνορα για έναν οίνο, αυξανόμενη κατά τους δασμούς, είναι κατώτερη από την τιμή αναφοράς γι αυτό τον οίνο, επιβάλλεται εξισωτική εισφορά ίση με τη διαφορά της τιμής αναφοράς και της τιμής προσφοράς ελεύθερο στα σύνορα, αυξημένης κατά τους δασμούς, στις εισαγωγές αυτού του οίνου και παρομοίων οίνων. Πάντως, δεν εισπράττεται εξισωτική εισφορά όσον αφορά τρίτες χώρες που είναι διατεθειμένες και σε θέση να εγγυηθούν ότι η τιμή για εισαγωγές προϊόντων που παράγονται και προέρχονται από το έδαφός τους δεν θα είναι κατώτερη από την τιμή αναφοράς μείον τους δασμούς και ότι θα αποφευχθούν εκτροπές του εμπορίου.»

Φαίνεται ότι η Ελλάς ποτέ δεν ήταν «διατεθειμένη και σε θέση» να δώσει τις εγγυήσεις που αναφέρονται σ' αυτή τη διάταξη, παρόλο που τέτοιες εγγυήσεις έγιναν δεκτές από άλλες χώρες (ιδίως την Αλγερία, το Μαρόκο, την Τυνησία και την Τουρκία) των οποίων οι εισαγωγές δεν υπόκεινται κατά συνέπεια σε εξισωτικές εισφορές.

Αυτές είναι οι συνθήκες, δεδομένου ότι δεν είναι ανάγκη να απασχολήσω το Δικαστήριο με λεπτομερή έκθεση της νομοθεσίας που θεσπίστηκε σε εκτέλεση του άρθρου 9,

υπό τις οποίες, από τον Ιούνιο 1970, ζητείται από την προσφεύγουσα να καταβάλει, παρά τις διαμαρτυρίες της, εξισωτικές εισφορές για τις εισαγωγές ελληνικού οίνου.

Κατά το 1970 και 1971 η προσφεύγουσα προέβη σε σχετικές παραστάσεις αρχικά στο αρμόδιο Υπουργείο του Βελγίου και κατόπιν στην Επιτροπή, υποστηρίζοντας ότι, δυνάμει ιδίως της παραγράφου 2 του Πρωτοκόλλου 14, είχε δικαίωμα να εισάγει ελληνικό οίνο στο Βέλγιο χωρίς εξισωτικές εισφορές, παρόλο που ο κανονισμός 816/70 δεν προβλέπει ρητή εξαίρεση γι' αυτές τις εισαγωγές. Η αλληλογραφία της προσφεύγουσας μ' αυτές τις αρχές κατέληξε στην έκδοση εγγράφου της Επιτροπής, της 15ης Οκτωβρίου 1971, με το οποίο της αρνήθηκε αυτή την εξαίρεση.

Η προσφεύγουσα άσκησε κατόπιν αυτού προσφυγή κατά της Επιτροπής ενώπιον του Δικαστηρίου — ήταν η υπόθεση 96/71 — στην οποία ουσιαστικά ζητούσε: 1) την ακύρωση της «απόφασης» της Επιτροπής που περιείχε το έγγραφο της 15ης Οκτωβρίου 1971, και 2) αποζημίωση κατ' εφαρμογή του άρθρου 215 της Συνθήκης ΕΟΚ. Το Δικαστήριο έκρινε, με την απόφασή του, ότι δεδομένου ότι η υπό κρίση εξισωτική εισφορά ήταν μέρος των ιδίων πόρων της Κοινότητας, των οποίων η βεβαίωση και είσπραξη απόκειται, δυνάμει της απόφασης του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 1970, σχετικά με αυτούς τους πόρους, και του κανονισμού 2/71 του Συμβουλίου, προεχόντως στα κράτη μέλη, οι διαφορές ως προς το κύρος και την ερμηνεία της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας πρέπει να φέρονται ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, τα οποία έχουν στη διάθεσή τους τη διαδικασία του άρθρου 177 της Συνθήκης. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή χωρίς να την εξετάσει κατ' ουσία.

Έτσι προέκυψε η παρούσα διαφορά.

Η προσφεύγουσα πρόβαλε ενώπιον του tribunal de première instance των Βρυξελλών τέσσερις κύριους λόγους ακυρώσεως, τους οποίους ανέπτυξε ενώπιον του Δικαστηρίου.

Κατ' αρχάς, η προσφεύγουσα διατείνεται ότι η παράγραφος 2 του Πρωτοκόλλου 14 ρυθμίζει εξαντλητικά όλα τα θέματα της εισαγωγής ελληνικών οίνων στις χώρες της Benelux και ότι, δεδομένου ότι δεν επιβάλλονται εξισωτικές εισφορές στις εισαγωγές σ' αυτές τις χώρες οίνων από τη Γερμανία, Γαλλία ή Ιταλία, δεν μπορούν να επιβληθούν και στις ίδιες εισαγωγές από την Ελλάδα. Το Βελγικό Δημόσιο και η Επιτροπή απαντούν ότι, όπως υπεστήριξε ο γενικός εισαγγελέας Mayras στην υπόθεση 96/71, το Πρωτόκολλο 14 αφορά μόνο δασμούς και δασμολογικές ποσοστώσεις και όχι εισφορές και παρόμοιες επιβαρύνσεις που εισάγονται ως μέρος της κοινής γεωργικής πολιτικής. Μ' αυτή την άποψη συμφωνώ, κύριοι δικαστές, καθώς και με την επιχειρηματολογία του γενικού εισαγγελέα Mayras την οποία υιοθετώ. Στις σελίδες 1025-1026 της Συλλογής της Νομολογίας του Δικαστηρίου βρίσκεται η σχετική περικοπή των προτάσεών του και θα ήταν περιττό, για να μην πω τίποτα περισσότερο, να επιχειρήσω να επαναλάβω αυτά που είπε. Η προσφεύγουσα προσπάθησε φυσικά να αμφισβητήσει αυτή την άποψη στην παρούσα διαδικασία, νομίζω όμως ότι απέτυχε.

Ο δεύτερος ισχυρισμός που πρόβαλε ο εκπρόσωπος της προσφεύγουσας είναι ότι οι επίδικες εξισωτικές εισφορές δεν είναι «εισφορές» των οποίων επιτρέπεται η επιβολή από το Πρωτόκολλο 12, αλλά επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος με δασμούς, των οποίων η επιβολή απαγορεύεται από το άρθρο 37, παράγραφος 2, α της Συμφωνίας Συνδέσεως. Το σημείο αυτό το εξέτασε επί-

σης ο γενικός εισαγγελέας Mayras στις προτάσεις του στην υπόθεση 96/71 (πρβλ. σελίδες 1026-1028 της Συλλογής της Νομολογίας). Και γι' αυτό θα αποφύγω να επαναλάβω αυτά που είπε. Στην παρούσα διαδικασία η προσφεύγουσα προσπάθησε να αμφισβητήσει την άποψή του, προβάλλοντας δύο λόγους.

Κατ' αρχάς, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι οι όροι «εισφορά» και «επιβάρυνση ισοδυνάμου αποτελέσματος με δασμούς» πρέπει, στο πλαίσιο της Συμφωνίας Συνδέσεως, να ερμηνευθούν, όχι σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, αλλά σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και ότι δυνάμει αυτού του δικαίου, στο πλαίσιο της ΓΣΔΕ (GATT) για παράδειγμα, κάθε επιβάρυνση των εισαγωγών που έχει προστατευτικό σκοπό ή συνέπεια (όπως έχουν αναμφίβολα εν προκειμένω οι επίδικες εξισωτικές εισφορές) έχει τη φύση τελωνειακού δασμού. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, επομένως, ότι η παραπομπή του Πρωτοκόλλου 12 στο «σύστημα εισφορών που προβλέπεται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής» πρέπει να θεωρείται ως παραπομπή στο ισχύον σύστημα εισφορών μεταξύ κρατών μελών κατά τη μεταβατική περίοδο για την κοινή γεωργική πολιτική. Νομίζω, κύριοι δικαστές, ότι υπάρχει διπλή απάντηση σ' αυτό το επιχείρημα. Πρώτον, οι εν λόγω εκφράσεις πρέπει να ερμηνευτούν στο πλαίσιο της Συμφωνίας Συνδέσεως θεωρουμένης ως σύνολο και σε σχέση με τις διατάξεις της Συνθήκης ΕΟΚ. Στο πλαίσιο αυτό και με αυτή τη βάση, δεν δικαιολογείται να ερμηνευτεί το «σύστημα εισφορών» στενά όπως προτείνει η προσφεύγουσα. Δεύτερον, η εξέταση του γράμματος του Πρωτοκόλλου 12 δείχνει ότι η ερμηνεία αυτή είναι αστήρικτη. Το Πρωτόκολλο αναφέρεται στην εφαρμογή αυτού του συστήματος «υπό του ενός ή του ετέρου των μερών». Προδήλως, σύστημα εισφορών στο μεταξύ των κρατών μελών εμπόριο δεν μπορεί να «εφαρμοστεί» από την Ελλάδα. Επιπροσθέτως, το Πρωτόκολλο περιέχει την ακόλουθη διάταξη που παραθέτω μερικώς:

«Η Κοινότης εν τούτοις δηλοί ότι επί του παρόντος δεν αντιμετωπίζεται εφαρμογή του συστήματος εισφορών επί των περιλαμβανομένων εις τον πίνακα του Παραρτήματος ΙΙΙ προϊόντων. Ουχ ήττον, εις περίπτωσιν κατά την οποίαν ήθελον επιβληθή εισφοραί και επί των προϊόντων τούτων, η Ελλάς απολαύει του υπό των Κρατών μελών εφαρμοζομένου έναντι αλλήλων συστήματος.»

Απ' αυτό συνάγεται σαφώς ότι οι εισφορές που αφορά το Πρωτόκολλο μπορούν να επιβληθούν από την Κοινότητα στο εμπόριο με τρίτες χώρες.

Το δεύτερο επιχείρημα με το οποίο διαμφισβητεί η προσφεύγουσα τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Mayras επ' αυτού του σημείου είναι ότι οι επίδικες εξισωτικές εισφορές δεν επιτυγχάνουν, στην περίπτωση των εισαγωγών ελληνικού οίνου στην Benelux, το δικαιολογητικό τους σκοπό, δηλαδή να ανεβάσουν τις τιμές των οίνων από τρίτες χώρες που εισάγονται στην Κοινότητα στο επίπεδο των τιμών αναφοράς. Αυτό γιατί δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 3, του κανονισμού 816/70, η εξισωτική εισφορά είναι «ίση με τη διαφορά μεταξύ της τιμής αναφοράς και της τιμής προσφοράς ελεύθερο στα σύνορα, αυξημένης κατά τους δασμούς» και επειδή, δυνάμει της παραγράφου 2 του Πρωτοκόλλου 14, δεν υπάρχουν δασμοί στις εισαγωγές ελληνικού οίνου στην Benelux. Όπως τόνισε ο εκπρόσωπος της Επιτροπής στην επ' ακροατηρίου συζήτηση, το άρθρο 9, παράγραφος 3, θα μπορούσε να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι στην περίπτωση αυτή η εξισωτική εισφορά θα έπρεπε να καθοριστεί λαμβάνοντας υπόψη ότι οι σχετικοί δασμοί είναι μηδενικοί. Ας υποτεθεί ότι η τιμή αναφοράς είναι 125 λογιστικές μονάδες, ο δασμός του κοινού δασμολογίου 20 και η τιμή προσφοράς ελεύθερο στα σύνορα 100. Η εξισωτική εισφορά για τις εισαγωγές στα κράτη μέλη εκτός από τις χώρες της Bene-

lux θα είναι 5 λογιστικές μονάδες, ώστε το άθροισμα της τιμής προσφοράς ελεύθερο στα σύνορα, του δασμού και της εξισωτικής εισφοράς θα ισούται με την τιμή αναφοράς. Το άρθρο 9, παράγραφος 3, θα μπορούσε να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι στην περίπτωση των εισαγωγών ελληνικών οίνων στην Benelux, η εξισωτική εισφορά θα πρέπει να είναι 25 λογιστικές μονάδες για να καλυφθεί το γεγονός ότι ο δασμός είναι μηδενικός.

Στην πράξη όμως, προκειμένου να διαφυλαχθεί υπέρ της Ελλάδος το ευεργέτημα της παραγράφου 2 του Πρωτοκόλλου 14, το άρθρο 9, παράγραφος 3, έχει ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι, στην περίπτωση αυτών των εισαγωγών, η εξισωτική εισφορά πρέπει να υπολογιστεί μετά από πλασματική πρόσθεση στην τιμή προσφοράς ελεύθερο στα σύνορα του εισαγωγικού δασμού σύμφωνα με το κοινό τελωνειακό δασμολόγιο. Συνέπεια αυτού είναι ότι οι ελληνικοί οίνοι υπόκεινται κατά την είσοδό τους στην Benelux στην ίδια εξισωτική εισφορά που εφαρμόζεται κατά την είσοδό τους σ' άλλα κράτη μέλη, έτσι ώστε, στο πιο πάνω παράδειγμα, να εισέρχονται (δεχόμενοι ότι η τιμή προσφοράς ελεύθερο στα σύνορα έχει καθοριστεί επακριβώς) με τιμή 105 λογιστικές μονάδες — δηλαδή κατά 20 λογιστικές μονάδες λιγότερο από την τιμή αναφοράς. Ιδού πώς εξηγείται το επιχείρημα της προσφεύγουσας. Όμως, κύριοι δικαστές, αυτό το επιχείρημα είναι υπερβολικό, επειδή θα μπορούσε να εφαρμοστεί εξίσου και στους ελληνικούς οίνους που εισάγονται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία, στη Γαλλία ή στην Ιταλία δυνάμει των ειδικών δασμολογικών ποσοστώσεων που προβλέπουν οι άλλες παράγραφοι του Πρωτοκόλλου 14. Εν πάση περιπτώσει, όπως τονίστηκε από τον εκπρόσωπο της Επιτροπής, είναι τελικά απαράδεκτη η άποψη ότι η Κοινότητα, στο χρησιμοποιηθέν παράδειγμα, δικαιούται να επιβάλει επιβάρυνση 25 λογιστικών μονάδων, αλλά όχι 5. Αυτό καταλήγει στο ότι η Κοινότητα μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματα που της δίνει το Πρωτόκολλο 12 πλήρως, αλλά όχι μερικώς, παρόλο που η τελευταία περίπτωση θα ήταν προς όφελος της Ελλάδος και περισσότερο σύμφωνη με το πνεύμα του Πρωτοκόλλου 14. Καταλήγω στο συμπέρασμα ότι και αυτός ο λόγος που προβάλλεται κατά των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα Mayras επίσης δεν ευσταθεί.

Ο τρίτος λόγος της προσφεύγουσας αφορά το άρθρο 43 της Συμφωνίας Συνδέσεως με την Ελλάδα. Η διάταξη αυτή έχει ως εξής:

«Οσάκις προϊόν τι αποτελεί αντικείμενον οργανώσεως αγοράς ή οιασδήποτε εσωτερικής ρυθμίσεως ισοδυνάμου αποτελέσματος ή υφίσταται αμέσως ή εμμέσως τας συνεπείας τοιαύτης οργανώσεως υπαρχούσης ως προς άλλα προϊόντα και οσάκις η προκύπτουσα διαφορά της τιμής των χρησιμοποιουμένων πρώτων υλών επιφέρει ζημίαν εις την αγοράν της Ελλάδος αφ' ενός είτε ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών ή της Κοινότητος αφ' ετέρου, δύναται να επιβληθεί επί του προϊόντος τούτου υπό του ενδιαφερομένου Συμβαλλομένου Μέρους αντισταθμιστικός φόρος κατά την εισαγωγήν...

Το ύψος και ο τρόπος εισπράξεως του φόρου τούτου ορίζονται υπό του Συμβουλίου της Συνδέσεως.

Μέχρις ότου τεθεί εις εφαρμογήν η απόφασις του Συμβουλίου, τα Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται να ορίσουν το ύψος και τον τρόπον εισπράξεως του φόρου τούτου.»

Το Συμβούλιο Συνδέσεως που αναφέρεται σ' αυτό το άρθρο προβλέπεται από τα άρθρα 3 και 65 της Συμφωνίας. Το άρθρο 65 ορίζει ότι συντίθεται από μέλη των κυβερ-

νήσεων της Ελλάδος και των κρατών μελών, του Συμβουλίου και της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ότι αποφασίζει με ομοφωνία.

Φαίνεται ότι στην υπόθεση 96/71 το άρθρο 43 ήταν από τα κύρια επιχειρήματα της προσφεύγουσας, η οποία υποστήριξε ότι αυτή ήταν η μόνη διάταξη της Συμφωνίας που επέτρεπε την εφαρμογή εξισωτικών εισφορών (αντισταθμιστικών φόρων) μεταξύ Κοινότητας και Ελλάδος και ότι ετίθετο σε εφαρμογή μόνο με απόφαση του Συμβουλίου Συνδέσεως, απόφαση που δεν είχε ληφθεί.

Και αυτό το επιχείρημα απορρίφθηκε πειστικά, κατά τη γνώμη μου, από το γενικό εισαγγελέα Mayras — βλ. ιδίως σελίδα 1028 της Συλλογής της Νομολογίας. Υπογράμμισε ότι το άρθρο 43 ήταν στην πραγματικότητα εντελώς αδιάφορο. Θα ενδιέφερε μόνο εφόσον οι επίδικες εξισωτικές εισφορές είχαν επιβληθεί προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ζημία που θα υφίστατο η αγορά ενός ή περισσότερων κρατών μελών ή η Κοινότητα από την οργάνωση της αγοράς στην Ελλάδα, πράγμα που φυσικά δεν υφίστατο. Οι εισφορές αυτές είχαν επιβληθεί από την Κοινότητα ανεξάρτητα από το άρθρο 43, δυνάμει του Πρωτοκόλλου 12, τουλάχιστον όσον αφορά την Ελλάδα, ως συστατικά στοιχεία της κοινής οργανώσεως της αγοράς.

Στην παρούσα διαδικασία, η προσφεύγουσα δεν επιμένει ότι το άρθρο 43 ήταν η μόνη διάταξη της Συμφωνίας που επιτρέπει την επιβολή εξισωτικών εισφορών. Ο ισχυρισμός της φαίνεται ότι περιορίζεται στο ότι το άρθρο 43 δεν επιτρέπει στην Κοινότητα να επιβάλει εξισωτικές εισφορές χωρίς παραπομπή στο Συμβούλιο Συνδέσεως. Επειδή δεν έχει υποστηριχτεί από κανένα ότι οι εξισωτικές εισφορές τις οποίες αφορά η παρούσα υπόθεση έχουν επιβληθεί δυνάμει του άρθρου 43, νομίζω ότι αυτό το επιχείρημα είναι αδιάφορο.

Ο τέταρτος και τελευταίος ισχυρισμός της προσφεύγουσας, που δεν είχε προβληθεί στην υπόθεση 96/71, στηρίζεται στο άρθρο 41 της Συμφωνίας Συνδέσεως, η πρώτη παράγραφος του οποίου έχει ως εξής (η προσφεύγουσα επικαλείται μόνο την παράγραφο που παραθέτω):

«Εφ' όσον η προοδευτική κατάργησις των τελωνειακών δασμών και των ποσοτικών περιορισμών μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών δύναται να οδηγήσει εις τιμάς τοιαύτας ώστε να τίθενται εν κινδύνω οι καθοριζόμενοι εν άρθρω 39 της ιδρυτικής της Κοινότητος Συνθήκης αντικειμενικοί σκοποί, επιτρέπεται στην Ελλάδα, αφ' ενός, από της ενάρξεως ισχύος της συμφωνίας και εις την Κοινότητα, αφ' ετέρου, από της ενάρξεως εφαρμογής της κοινής γεωργικής πολιτικής, να εφαρμόζουν διά τινα προϊόντα σύστημα ελαχίστων τιμών, κάτω των οποίων αι εισαγωγαί δύνανται:

— είτε προσωρινώς να αναστέλλωνται ή μειούνται,

— είτε να επιτρέπωνται μόνον υπό τον όρον ότι θα πραγματοποιούνται εις τιμήν ανωτέραν της ορισθείσης ελαχίστης τοιαύτης διά το εν λόγω προϊόν.

Εις την δευτέραν περίπτωσιν, αι ελάχισται τιμαί ορίζονται μη περιλαμβανομένων των τελωνειακών δασμών.»

Το επιχείρημα της προσφεύγουσας είναι ότι αυτό το άρθρο αποκλείει προστασία

στην Κοινότητα από υπερβολικά χαμηλές ελληνικές τιμές, εκτός με τη μέθοδο των ελαχίστων τιμών που προβλέπεται σ' αυτό το άρθρο. Η προσφεύγουσα ορθά τονίζει ότι ένα σύστημα ελαχίστων τιμών διαφέρει από ένα σύστημα εξισωτικών εισφορών διότι, εν προκειμένω, όσον αφορά το πρώτο, ο έλληνας εξαγωγέας ωφελείται τη διαφορά μεταξύ της ελάχιστης τιμής και της τιμής που θα χρέωνε υπό διαφορετικές συνθήκες, ενώ υπό το σύστημα των εξισωτικών εισφορών οι εν λόγω εισφορές αυξάνουν τους πόρους της Κοινότητας.

Νομίζω, κύριοι δικαστές, ότι η πεπλανημένη σκέψη επί της οποίας στηρίζεται αυτό το επιχείρημα είναι ανάλογη με την πλάνη που έφθειρε το προηγούμενο επιχείρημα της προσφεύγουσας που στηριζόταν στο άρθρο 43. Το άρθρο 41 αφορά μόνο την περίπτωση κατά την οποία η υπερβολικά χαμηλή τιμή ορισμένων προϊόντων ή συγκεκριμένου προϊόντος, προέρχεται από την «προοδευτική κατάργηση των τελωνειακών δασμών και των ποσοτικών περιορισμών μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών» κατ' εφαρμογή της Συμφωνίας. Κανείς δεν ισχυρίστηκε ότι λόγω αυτής της κατάστασης θεσπίστηκαν οι επίδικες εξισωτικές εισφορές εν προκειμένω. Με τον κίνδυνο της επανάληψης, θα έλεγα ότι θεσπίστηκαν απλώς ως στοιχείο της κοινής οργάνωσης της κοινοτικής αμπελοοινικής αγοράς. Φρονώ λοιπόν ότι οι διατάξεις του άρθρου 41 δεν έχουν καμία σχέση με την προκειμένη υπόθεση.

Θα εξετάσω τώρα τα ερωτήματα που υπέβαλε στο Δικαστήριο το tribunal de première instance Βρυξελλών. Είναι τέσσερα και αντανακλούν τους τέσσερις ισχυρισμούς της προσφεύγουσας.

Το πρώτο ερώτημα έχει ως εξής:

«Πώς πρέπει να ερμηνευθεί η λέξη "καθεστώς" στην παράγραφο 2 του Πρωτοκόλλου 14 της Συμφωνίας συνδέσεως της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητος;»

Για τους λόγους που ανέφερα, έχω τη γνώμη ότι σ' αυτό το ερώτημα πρέπει να δοθεί η παρακάτω απάντηση: «Η παράγραφος 2 του Πρωτοκόλλου 14 της Συμφωνίας συνδέσεως της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητος πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αναφέρεται μόνο στο καθεστώς που πρέπει να εφαρμοστεί στις εισαγωγές από την Ελλάδα όσον αφορά τους δασμούς και τις δασμολογικές ποσοστώσεις.»

Το δεύτερο ερώτημα είναι το ακόλουθο:

«Η εξισωτική εισφορά που επέβαλε η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στις εισαγωγές ελληνικών οίνων στο Βέλγιο και στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου είναι δασμός ή επιβάρυνση ισοδυνάμου αποτελέσματος, κατά την έννοια του άρθρου 37, παράγραφος 2, της προαναφερθείσας Συμφωνίας Συνδέσεως;»

Το ερώτημα αυτό δεν είναι ίσως απολύτως σαφώς διατυπωμένο στο μέτρο που θεωρεί ότι η επιβολή της εισφοράς έγινε από την Επιτροπή. Θα ήταν ακριβέστερο, νομίζω, να αποδοθεί αυτό στην Κοινότητα δεδομένου ότι ο κανονισμός 816/70, που καθιέρωσε την επιβολή της εισφοράς, είναι βέβαια κανονισμός του Συμβουλίου και οι σχετικοί κανονισμοί της Επιτροπής είναι απλώς εκτελεστικοί. Συνεπώς, θα πρότεινα την ακόλουθη απάντηση στο ερώτημα:

«Η εξισωτική εισφορά που επέβαλε η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα στις εισα-

γωγές ελληνικών οίνων στο Βέλγιο και στο Λουξεμβούργο δεν είναι εισαγωγικός δασμός ή φόρος ισοδυνάμου αποτελέσματος, υπό την έννοια του άρθρου 37, παράγραφος 2, της προαναφερθείσας Συμφωνίας Συνδέσεως, αλλά εισφορά που επιτρέπεται από το Πρωτόκολλο 12 αυτής της Συμφωνίας.»

Το τρίτο ερώτημα έχει ως εξής:

«Στο πλαίσιο του άρθρου 43 της ίδιας Συμφωνίας Συνδέσεως, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι αρμόδια μόνη της, δηλ. κατ' αποκλεισμό του Συμβουλίου Συνδέσεως, να προσδιορίσει το ποσό και τον τρόπο εισπράξεως της εξισωτικής εισφοράς που επιβλήθηκε στις εισαγωγές ελληνικού οίνου στο έδαφος της ΕΟΚ;»

Το ερώτημα αυτό είναι αλυσιτελές φυσικά, αν ο γενικός εισαγγελέας Mayras και εγώ έχουμε ορθές απόψεις, για τη λύση της εκκρεμούσας διαφοράς ενώπιον του tribunal de première instance Βρυξελλών. Το ότι είναι αλυσιτελές υπογραμμίστηκε τόσο από το καθού, δηλαδή το Βελγικό Δημόσιο, όσο και από την Επιτροπή στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν ενώπιον του Δικαστηρίου. Αυτό εξάλλου τονίζεται και από το ότι, ουσιαστικά, η προσφεύγουσα και η Επιτροπή συμφωνούν ως προς την ορθή απάντηση αυτού του ερωτήματος, που είναι: «Όχι, υπό την επιφύλαξη της τελευταίας παραγράφου του άρθρου». Το καθού περιορίστηκε να υποστηρίξει ότι είναι αλυσιτελές, χωρίς να διακινδυνεύσει να εκφράσει την άποψή του ως προς το ποια θα πρέπει να είναι η ορθή απάντηση.

Ποια απάντηση πρέπει λοιπόν να δώσει το Δικαστήριο σ' αυτό το ερώτημα;

Γενικά, σύμφωνα με πολλές αποφάσεις του Δικαστηρίου, εναπόκειται φυσικά, με τις προδικαστικές παραπομπές σύμφωνα με το άρθρο 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, στο εθνικό δικαστήριο που υποβάλλει ερώτημα να κρίνει για το ουσιώδες των ερωτημάτων που θέτει, το δε Δικαστήριο δεν έχει καμιά αρμοδιότητα να κρίνει επ' αυτού. Αλλά, νομίζω, ότι η γενική αυτή αρχή υπόκειται σε τουλάχιστον μία εξαίρεση, η οποία έχει εφαρμογή εν προκειμένω. Αυτή η εξαίρεση απορρέει από το γεγονός ότι η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 177, είναι να αποφαίνεται επί της ερμηνείας της Συνθήκης και επί του κύρους και της ερμηνείας των πράξεων των οργάνων της Κοινότητας. Το Δικαστήριο δεν έχει άμεση αρμοδιότητα, σύμφωνα με το άρθρο 177, να αποφαίνεται επί της ερμηνείας πράξεων, όπως η Συμφωνία Συνδέσεως με την Ελλάδα: η αρμοδιότητά του να ερμηνεύσει αυτή την πράξη υπάρχει μόνο, κατά τη γνώμη μου, όταν η ερμηνεία αυτή έχει σημασία για να κρίνει το κύρος πράξεως οργάνου της Κοινότητας ή να ερμηνεύσει τέτοια πράξη. Φρονώ λοιπόν ότι στην παρούσα υπόθεση τα ερωτήματα που υπέβαλε το tribunal de première instance Βρυξελλών είναι παραδεκτά μόνο στο μέτρο που αφορούν το ζήτημα του κύρους και τα αποτελέσματα του κανονισμού 816/70 και τους κανόνες της κοινοτικής νομοθεσίας που θεσπίστηκαν κατ' εφαρμογή του.

Απαντώ, επομένως, στο ερώτημα ως εξής:

«Οι διατάξεις του άρθρου 43 της προαναφερθείσης Συμφωνίας Συνδέσεως δεν επηρεάζουν καθόλου το κύρος ή την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) 816/70

του Συμβουλίου ή οποιουδήποτε κοινοτικού κανονισμού που θεσπίστηκε κατ' εφαρμογή του».

Το τέταρτο ερώτημα που υπέβαλε το tribunal de première instance έχει ως εξής:

«Αν υποτεθεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 41 της Συμφωνίας Συνδέσεως, επιτρέπεται στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να εφαρμόσει μέτρα προστασίας που προβλέπει αυτή η διάταξη, εκτός από σύστημα ελαχίστων τιμών και, ειδικότερα, υπό μορφή συστήματος εξισωτικών εισφορών που εισπράττονται από την Κοινότητα;»

Νομίζω, κύριοι δικαστές, ότι οι ίδιες σκέψεις ισχύουν και σ' αυτό το ερώτημα, όπως στο προηγούμενο, και ότι πρέπει να δοθεί παρόμοια απάντηση:

«Ούτε οι διατάξεις του άρθρου 41 της Συμφωνίας Συνδέσεως επηρεάζουν το κύρος ή την εφαρμογή αυτών των κανονισμών.»

Κύριοι δικαστές, η διατύπωση των ερωτημάτων από το tribunal de première instance επικρίθηκε από το καθού και από την Επιτροπή για δύο λόγους.

Πρώτον, τονίστηκε ότι το tribunal παρέλειψε να ερωτήσει αν οι διάφορες διατάξεις της Συμφωνίας Συνδέσεως των οποίων ζήτησε την ερμηνεία ισχύουν άμεσα, ώστε να δημιουργούν υπέρ διαδίκων, που είναι στη θέση της προσφεύγουσας, δικαιώματα των οποίων την προστασία υποχρεούνται να εξασφαλίζουν τα εθνικά δικαστήρια. Ως προς αυτό, μου αρκεί να πω ότι, σύμφωνα με την άποψη που εξέφρασα επί της ερμηνείας αυτών των διατάξεων, αυτό το ζήτημα δεν τίθεται. Δεύτερον, ελέχθη ότι το tribunal παρέλειψε να υποβάλει το πράγματι καίριο ερώτημα, αν δηλαδή είναι νόμιμη η επιβολή στις εισαγωγές ελληνικών οίνων στο Βέλγιο εξισωτικών εισφορών που προβλέπονται από το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού 816/70 ή αν αυτή η επιβολή αντίκειται στη Συμφωνία Συνδέσεως με την Ελλάδα, ιδίως ενόψει των άρθρων 37, παράγραφος 2α, 41 και 43 και ενόψει της παραγράφου 2 του Πρωτοκόλλου 14. Για το ότι αυτό είναι το κυρίως ζήτημα στην υπόθεση δεν χωρεί φυσικά αμφιβολία. Κλίνω προς την άποψη ότι η απάντηση θα είναι σαφής αν απαντήσετε στα ερωτήματα που πράγματι υποβλήθηκαν από το tribunal διαδοχικά με τον τρόπο που πρότεινα, η εναλλακτική όμως λύση, που ενδεχομένως προτιμήσετε, θα ήταν να δώσετε απάντηση συνολική σ' αυτά τα ερωτήματα, αποφαινόμενοι ότι καμιά διάταξη της Συμφωνίας Συνδέσεως δεν καθιστά παράνομη την επιβολή στις εισαγωγές ελληνικού οίνου στο Βέλγιο των εξισωτικών εισφορών που προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 3.